

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Запорізький національний університет
Освітня програма	24074 Дошкільна освіта
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	012 Дошкільна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Запорізький національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24074
Назва ОП	Дошкільна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Миськова Наталія Миколаївна, Безуглова Валерія Дмитрівна, Найда Руслана Григорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	18.02.2021 р. – 20.02.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://office.naqa.gov.ua/v1/form-se/3052/view>

Програма візиту експертної групи blob:<https://office.naqa.gov.ua/7bceedc2-a837-4a9a-bf88-f84ado413525>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Експертна група під час роботи з матеріалами Самоаналізу, знайомства з сайтом закладу та під час онлайн спілкування з керівництвом та стейкхолдерами ОП й онлайн оглядом матеріально-технічної бази Університету отримала позитивні враження та з'ясувала, що зміст освітньої програми «Дошкільна освіта» та її реалізація відповідає критеріям акредитації. Заклад урахував положення існуючого стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 012 Дошкільна освіта. Обсяг освітньої програми відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження здобувачів ВО, її зміст має чітку структуру. Освітня програма дає можливості здобувачам сформувати необхідні професійні компетентності та soft skills, здатних розв'язувати проблеми інноваційного й дослідницького характеру. Академічна і професійна кваліфікація викладачів відповідає ліцензійним умовам та регулюється процедурами конкурсного відбору. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. В академічній спільноті закладу сформована культура якості освіти. Освітня програма постійно оновлюється і має необхідні ресурси для розвитку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

В ЗНУ створено освітнє середовище, яке здатне повною мірою задовольнити всі вимоги і потреби студентів, викладачів що залучені до викладання за ОП. Враховується досвід подібних національних та закордонних освітніх програм підготовки бакалаврів дошкільної освіти. ОП орієнтована на потреби регіону (Запоріжжя та Запорізької області) у вихователях. Закладом враховані тенденції розвитку спеціальності. Зміст ОП, програмні результати навчання відповідають вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; здобувачі мають можливість розвинути інтегральні, загально-наукові та фахові компетентності, а також соціальні навички. В ЗНУ діють прозорі, чіткі та недискримінаційні правила прийому до бакалаврату; програми іспитів відповідають даній ОП. В ЗНУ розроблено і уточнено організаційно-змістові аспекти освітнього процесу з огляду на сучасні умови дистанційної та змішаної форм освіти. Здійснюється активна популяризація академічної доброчесності з залученням провідних вітчизняних фахівців (М.Вінницького, А.Артюхова, Т.Фінікова тощо). ЗВО залучає на реалізацію ОП, у якості зовнішніх сумісників, досвідчених науковців та професіоналів-практиків які є знайомими фахівцями з дошкільної освіти в Запорізькому регіоні. Створена система професійного розвитку викладачів через власні програми (Школа педагогічної майстерності). Діє програма матеріального стимулювання викладачів щодо їх наукового зростання. Фонди бібліотеки оновлюються, використовуються новітні інформаційні технології в організації роботи користувачів бібліотеки. Забезпечено безоплатний доступ учасників освітнього процесу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я студентів у рамках ОП та дає можливість задовольнити їх потреби та інтереси, в ЗВО створено умови та сплановано подальші дії щодо інтернаціоналізації діяльності закладу. В ЗНУ функціонує кабінет психологічної допомоги, що забезпечує кваліфіковану психологічну допомогу учасникам освітнього процесу. Всі стейкхолдери долучаються до обговорення та удосконалення ОП. Впроваджена для викладання система Moodle забезпечує можливість отримання зворотного зв'язку та оцінити якість ОК

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

☐ Відсутність інформації на сайті про результати обговорення ОП та переліку пропозицій внесених стейкхолдерами; ☐ Неналагоджена практика систематичного проведення опитувань здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. ☐ Не достатній рівень активності НППП щодо участі у неформальній освіті.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Місією та стратегією університету https://www.znu.edu.ua/docs/2019/strateg_ya_rozvitku_znu.pdf та факультету https://www.znu.edu.ua/faculty/spp/strateg_ya_rozvitku_fakul_tetu_na_2018-2022_copy.pdf є розвинути та закріпити провідні позиції, спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців, розвиток наукових

досліджень, посилення ролі інноваційного складника у діяльності вишу та його інтеграції до європейського і світового освітнього простору, необхідність впровадження нових інноваційних методів та технологій надання якісних знань студентам, орієнтація на впровадження системи управління якістю, прагнення до значного підвищення якості та ефективності функціонування. Метою даної освітньої програми є підготувати кваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, здатних результативно розв'язувати складні освітні задачі, проблеми інноваційного й дослідницького характеру, що передбачають застосування компетентностей щодо навчання та виховання дітей дошкільного віку в умовах динамічних змін у сфері освіти. Отже, кореляція цілей ОП та місії та стратегії ЗВО полягає у підготовці кваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, впровадження нових інноваційних методів та технологій. Особливість цілей програми пов'язана з реально існуючим попитом та нестачею фахівців спеціальності «Дошкільна освіта» в місті та регіоні (на жовтень 2020 року вакансії на посаду вихователів дітей дошкільного віку складають 867 місць). В цілому мета та цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії ЗВО. Важливою складовою ОП є вибірковий освітній компонент, спрямований на задоволення потреб здобувачів вищої освіти у підготовці до роботи з дітьми раннього та дошкільного віку; до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Під час зустрічі зі здобувачами, представниками студентського самоврядування, стейкхолдерами та викладачами, експерти відмітили, тісний зв'язок і зацікавленість всіх учасників освітнього процесу у спільному результаті: здобувачі – у фаховій підготовці та майбутньому працевлаштуванні, викладачі – у підготовці кваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців дошкільної галузі для регіону, роботодавці – у висококваліфікованих фахівцях, які обізнані із сучасними інноваційними технологіями галузі. Позиції та потреби стейкхолдерів відображені у цілі ОП. Програмні результати навчання ОП відповідають стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» (наказ № 1456 від 21.11.2019 року).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

- роботодавці отримають висококваліфікованих компетентних педагогів, підготовлених до роботи згідно державного стандарту дошкільної освіти – Базового компоненту дошкільної освіти, що уможливило їх успішну працю в ЗДО. Під час зустрічі із роботодавцями було з'ясовано, що при формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОП було запропоновано підсилити обов'язкові освітні компоненти ОП «Методика ознайомлення з довкіллям», «Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку» змістом соціально-економічного спрямування, а також зміст виробничих практик. Пропозиції відображено в навчальних та робочих навчальних програмах дисциплін, а саме: «Методика ознайомлення з довкіллям» (Тема 5. Діти в соціальному довкіллі. Економічна освіта. Програма «Афлатот»), «Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку» (Тема 11. Система Марії Монтесорі. Економічна освіта. Програма «Афлатот» Тема 12. Навчання через гру з LEGO. Мета й завдання технології.); - під час зустрічі з академічною спільнотою експертною групою з'ясовано, що при формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОП було висловлено побажання щодо підсилення ролі soft skills, забезпечуючи їх належне представлення в робочих програмах навчальних дисциплін, а також підсиленні наукової складової через залучення здобувачів освіти до публікаційної активності, у тому числі, у спільних дослідженнях із викладачами. Побажання враховано. У ході зустрічей із викладачами випускаючої кафедри, студентами, було з'ясовано наступне: формуванню професійної комунікації сприяють програмні результати таких освітніх компонентів як «Основи педагогічної майстерності»; практичні заняття з фахових методик; включено педагогічну методологію Aflatoun у програми підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти Запорізького національного університету. На сайті Академії є посилання на зустріч у форматі онлайн представників кафедри дошкільної та початкової освіти ЗНУ (ZNU, Zaporizhzhia National University), стейкхолдерів освітніх програм кафедри 013 «Початкова освіта» та 012 «Дошкільна освіта» з партнерами Міжнародного освітнього руху «Aflatoun International» <https://cutt.ly/BkuAXsi>. Під час аналізу протоколів ЕГ було з'ясовано, що на засіданні кафедри було заслухано пропозиції здобувачів освіти щодо формування переліку вибіркових дисциплін в ОП (Протокол № 2 засідання кафедри дошкільної та початкової освіти від 15.09.20 р), дана інформація була підтверджена під час зустрічі зі здобувачами освіти.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Експерти відмітили, що розроблена ОП містить перелік дисциплін, програмні результати навчання за якими спрямовані на розвиток вмотивованих на результат, обізнаних у сучасних освітніх технологіях фахівців дошкільної освіти. Наприклад, в таких професійно орієнтованих навчальних дисциплінах, які зорієнтовані на сучасні технології дошкільної освіти, нетрадиційні засоби навчання: «Дошкільна лінгводидактика», «Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку», «Методика ознайомлення з природою», «Методика емоційно-емоційної діяльності», «Виховання та навчання дітей дошкільного віку в різновікових групах». Експертна група проаналізувавши дані Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, станом на 01.01.2021 р., що різниця між затвердженими штатними одиницями у закладах дошкільної освіти області і фактично зайнятими посадами складає 873 особи, про що свідчить актуальність даного фаху на ринку праці, а також з'ясовано на підставі зустрічі з роботодавцями (Єременко Л. В.; Дорошенко З.П.; Кузьменко Н. С.; Байер О. М., Дрозд А. І.). Регіональний аспект акредитованої програми відображений у змісті таких навчальних дисциплін, як «Вступ до педагогічної професії», «Дошкільна педагогіка» під час вивчення яких здобувачі вищої освіти аналізують регіональний досвід організації дошкільної освіти. Цілі освітньої програми визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм (Освітня програма «Дошкільна освіта» Полтавський національний

педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, Маріупольського державного педагогічного університету; Київського університету імені Бориса Грінченка, що з'ясовано на підставі співбесід з гарантом ОП, науково-педагогічними працівниками, які безпосередньо відповідають за зміст ОП; аналог закордонних ОП (INSTYTUT PEDAGOGIKI PRZEDSZKOLNEJ I SZKOLNEJ) теж аналізувався <https://ippis.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/17/2014/10/studia-I-stopnia-stacjonarne-rok-2018-2019.pdf> Враховано досвід освітніх програм «Дошкільна освіта» Сумського державного педагогічного університету: ОК «Основи інклюзивної освіти», «Логопедії» знайшли відображення у циклі професійної підготовки освітньої програми; Програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (ПРН 11,14,21), Житомирського державного університету імені Івана Франка (ПРН 45, 39), що з'ясовано на підставі співбесід з гарантом ОП, науково-педагогічними працівниками, які безпосередньо відповідають за зміст ОП. Запозичено зарубіжний досвід практичної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти та базовий підхід до створення ОП Педагогічного університету ім. Комісії Народової Освіти в Кракові (Інститут педагогіки дошкільної і початкової).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати ОП оновлено відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, дану інформацію було підтверджено під час аналізу експертною групою компетентностей, освітніх компонентів та програмних результатів навчання освітньої програми «Дошкільна освіта». ПРН 6,28,29,35,36,37,46,48,50) були доповнені та їх досягнення забезпечуються спеціальними компетентностями, про що свідчать Матриці. На сайті Університету розміщена ОП 2020 р., однак, відсутня ОП 2018 р., яка розроблялася на етапі проектування. З ОП 2018 р. експертна група ознайомилася та проаналізувала після зробленого запиту. В ОП 2020 р. ПРН, ЗК та СК перенесені зі Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Дошкільна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Експертна група зазначає, що унікальність програми пов'язана з втіленням та реалізацією в життя проектів: «Афлатот» (відповідно наказу МОН України від 22.01.2016 р. № 46) та проекту «Навчання через гру».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Готовність до забезпечення ринку праці м.Запоріжжя та Запорізької області фахівцями дошкільної освіти; впровадженням практичного досвіду ОП Педагогічного університету ім. Комісії Народової Освіти в Кракові (Інститут педагогіки дошкільної і початкової) та враховано досвід освітніх програм «Дошкільна освіта» Сумського державного педагогічного університету, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Житомирського державного університету імені Івана Франка що здійснюють підготовку бакалаврів дошкільної освіти; імплементація програми «Афлатот» в освітній процес як приклад співпраці з іноземними закладами в галузі освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабка сторона: відсутність інформації про результати обговорення ОП та переліку пропозицій внесених стейкхолдерами. Рекомендації: налагодити процес оприлюднення результатів обговорення ОП на сайті Університету з метою забезпечення прозорості, відкритості освітнього процесу за ОП «Дошкільна освіта».

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. В цілому мета та цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії ЗВО. Позиції та потреби стейкхолдерів відображені у цілях ОП. Цілі ОП та програмні результати навчання загалом визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці (потреби Запоріжжя та Запорізької області).

Програмні результати навчання ОП відповідають вимогам нового стандарту вищої освіти за спеціальністю «Дошкільна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС, в тому числі 165 кредитів ЄКТС відведено для обов'язкових освітніх компонентів та 75 – для ОК вільного вибору здобувачів. Тривалість ОП – 3 роки 10 місяців. Відповідно Державного стандарту першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 21.11.2019 р. № 1456) освітня програма відповідає вимогам щодо навчального навантаження, оскільки 68,75 % (вимога Стандарту – не менше 50%) від усієї кількості кредитів відведено для освітніх компонентів, спрямованих на формування загальних та спеціальних компетентностей, в тому числі 20% – 48 кредитів ЄКТС – становить практична підготовка. Для освітніх компонентів за вибором здобувачів вищої освіти передбачено 31,25 % (вимога п.1.15 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту, із змінами, внесеними згідно із Законом № 2145-VIII від 05.09.2017, – не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітня програма має чітку структуру. ОК об'єднано за 2 блоками: обов'язкові дисципліни та вибіркові дисципліни. Блок «І. Обов'язкові дисципліни» містить: цикл загальної підготовки, цикл професійної підготовки спеціальності, цикл професійної підготовки освітньої програми. До циклу загальної підготовки окрім гуманітарних дисциплін та дисциплін, рекомендованих до вивчення Листом МОН № 1/9-120 від 11.03.15 року, віднесено навчальні дисципліни: «Вступ до педагогічної професії», «Історія педагогіки», «Основи педагогічної майстерності», «Фізичне виховання». Опис ОП містить «Структурно-логічну схему освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта», у якій чітко відображено розподіл ОК за семестрами. Аналіз освітніх компонентів ОП та навчального плану дозволяє стверджувати, що ОК, включені до змісту ОП, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Аналіз «Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта»» дозволяє стверджувати про охоплення змістом ОП кожного програмного результату навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз робочих програм ОК, що складають зміст ОП, дозволяє стверджувати про відповідність ОП предметній області спеціальності 012 Дошкільна освіта. Так, зміст РП навчальних дисциплін «Дошкільна педагогіка», «Загальна психологія», «Дитяча психологія», «Педагогічна психологія», «Дошкільна лінгводидактика» спрямований більшою мірою на засвоєння теоретичного змісту, зміст фахових методик дошкільної освіти (до прикладу: «Методика фізичного виховання», «Методика ознайомлення з природою» та ін.), а також РП навчальних та виробничих практик відповідають методам та технологіям дошкільної освіти.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У структурі ОП виокремлено 75 кредитів ЄКТС, що становить 31,25% від загального обсягу та відповідає вимогам чинного законодавства щодо забезпечення здобувачам освіти можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Вибір дисциплін відбувається здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта відповідно Порядку реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у Запорізькому національному університеті (Порядок). Відтак, студенти мають право обирати дисципліни з переліку Університету (30 кредитів ЄКТС), які представлені блоками відповідно компетентностей, формування яких забезпечують: з української і зарубіжної культури (3 кредити); з медичної допомоги, безпеки життєдіяльності, цивільного захисту (3 кредити); з філософії, соціально-політичних наук (3 кредити), інформаційно-комунікаційної компетентності (3 кредити). Для вільного вибору дисциплін в межах спеціальності (45 кредитів ЄКТС) здобувачам освіти надається можливість вибору за принципом: одна із трьох запропонованих (https://www.znu.edu.ua/vybirkovi_dyscopyliny/spp.pdf). Вибір дисциплін відбувається у супроводі навчальної лабораторії інформаційного забезпечення освітнього процесу, якою формуються тимчасові коди доступу студентам

до системи moodle, де і відбувається вибір дисциплін студентами. Видачу логінів та паролів, відповідно Порядку, забезпечує деканат. Процедура вибору дисциплін передбачає розташування запропонованих студенту дисциплін у порядку зменшення інтересу, тобто на першому місці потрібно розташувати дисципліну, яка викликає найбільший інтерес. У Порядку зазначено, що «мінімальна кількість здобувачів освіти, з якої формується академічна група для вивчення вибіркового дисциплін: в межах університету – 20 осіб; в межах спеціальності для освітнього рівня бакалавра – 12 осіб. Якщо академічна група не сформувалась, то здобувачі освіти розподіляються відповідно до наступних пріоритетів». Під час зустрічі з ЕГ здобувачі освіти зазначили, що у поточному семестрі уже брали участь у виборі дисциплін, які будуть вивчати у наступному навчальному році, та задоволені процедурою.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітньою програмою передбачено 48 (20 %) кредитів ЄКТС для практичної підготовки, в тому числі: 27 кредитів ЄКТС навчальної (ознайомча, «В групах раннього віку», «В групах молодшого дошкільного віку», «Навчання через гру», «Літня організаційно-дозвілєва», «В групах старшого дошкільного віку») та 21 кредит ЄКТС виробничої практики («Педагогіка гри в ЗДО», «В групах дошкільного віку», виробнича в ролі вихователя ЗДО), при чому у кожному семестрі присутній той чи інший вид практики. На сайті ЗВО розміщено «Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Запорізького національного університету». Усі види практик, передбачені ОП та НП, забезпечені робочими програмами (РП). Окрім навчальної (ознайомчої) практики та виробничої «Педагогіка гри в ЗДО», РП усіх практик містять графік проходження із виокремленими завданнями для студентів-практикантів на кожен день практики. У РП усіх видів практик наявні додатки, в яких висвітлено особливості проходження практики у рамках дистанційного навчання. У ЗНУ підписано договори про співробітництво із ЗДО №90, 145, 43, 244 та ін. Під час зустрічі із стейкхолдерами ЕГ отримано підтвердження проходження практики студентами у закладах дошкільної освіти. Аналіз змісту РП навчальних та виробничих практик дозволяє стверджувати наявність у структурі ОП та НП практичної підготовки, які дозволяють здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Оперуючи результатами вивчення РП ОК та зустрічі із студентами, експертна група дійшла висновку, що ОП передбачено формування soft skills у майбутніх бакалаврів дошкільної освіти. Зокрема, НД «Українська мова професійного спрямування», «Іноземна мова», «Основи педагогічної майстерності» сприяють формуванню комунікативної компетентності. Окрім того, у РП дисциплін професійної підготовки зазначено використання інтерактивних методів, які передбачають групову взаємодію учасників освітнього процесу. Здобувачі освіти при зустрічі засвідчили використання викладачами у ході лекційних занять проблемних запитань та організацій дискусій. Серед контрольних поточних заходів у силабусі НД «Дитяча психологія» зазначено інтерактивну взаємодію під час семінарських занять. Серед завдань для самостійної роботи студента у силабусах НД «Дошкільна педагогіка», «Педагогіка гри в ЗДО» є виконання завдань, розробка проєктів та підготовка до їх обов'язкової презентації, що також сприяє формуванню навичок якісної самопрезентації

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт вихователя дітей дошкільного віку на момент затвердження ОП відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою встановлено, що обсяг ОП та її освітніх компонентів відповідає Державному стандарту першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності, обсяг одного кредиту складає 30 годин, що відповідає п.14 ст. 1 Закону України «Про вищу освіту». Для ОК циклу загальної підготовки відведено по 3 кредити, за виключенням ОК «Іноземна мова» (6 кредитів) та «Історія педагогіки» (6 кредитів). Обсяг освітніх компонентів циклу професійної підготовки спеціальності та професійної підготовки ОП визначено у межах від 2 до 9 кредитів ЄКТС, при чому 2 кредити ЄКТС відведено для ОК «Кваліфікаційний екзамєн», на підготовку до якого графіком освітнього процесу НП відводиться один тиждень, що відповідає Положенню «Про розроблення навчальних планів підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра в Запорізькому національному університеті». Для ОК «Дошкільна педагогіка» визначено 8 кредитів ЄКТС (дисципліна вивчається протягом 2 семестрів), по 6 кредитів ЄКТС мають усі види навчальних та виробничих практик, окрім виробничої, котра проводиться у 8 семестрі, у той же час практика триває 6 тижнів, тому визначений обсяг відповідає вимогам щодо тижневого навантаження (1 тиждень – це 45 годин – 1,5 кредити ЄКТС). Аудиторне тижневе навчальне навантаження у студентів денної форми

навчання, як відображено в навчальному плані, становить 20 год. Обсяг аудиторної роботи в межах навчальних дисциплін в середньому становить 34,1% від загального навантаження у студентів денної і близько 10,1 % у студентів заочної форми навчання. НП за блоком обов'язкових дисциплін передбачено усього 600 годин лекційних занять, 66 – лабораторних та 626 практичних аудиторних занять. З метою з'ясування рівня завантаженості здобувачів освіти ЗВО проведено опитування, під час якого з'ясовано, що 27,2% час від часу відчувають перевантаження, у той же час 68,5% від загальної кількості опитаних зазначили про достатню кількість відведеного часу на виконання завдань, при цьому, на офіційному сайті закладу інформації щодо результатів систематичних опитувань здобувачів освіти ОП «Дошкільна освіта» ЕГ не виявлено.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється. У ЗВО розроблено положення «Про дуальну форму здобуття вищої та фахової передвищої освіти в ЗНУ».

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

У структурі блоку І НП «Обов'язкові дисципліни» окрім циклу професійної підготовки спеціальності, наявний цикл професійної підготовки освітньої програми. ОП передбачає розвиток індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів шляхом вільного вибору навчальних дисциплін як з переліку Університету, так і з переліку спеціальності. Наявність різних видів практик у кожному семестрі та охоплення завданнями практик різних аспектів майбутньої професійної діяльності на посаді вихователя дітей дошкільного віку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У НП визначено види практик без уточнення їх назв. РП навчальної (ознайомчої) практики містить завдання усієї практики без конкретизації видів діяльності та завдань на щодень. До циклу загальної підготовки винесено дисципліни, які спрямовані на формування готовності до педагогічної діяльності. Немає постійної практики систематичного проведення опитувань здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. Рекомендації: Перенести ОК «Вступ до педагогічної професії», «Основи педагогічної майстерності», «Історія педагогіки» у цикл професійної підготовки спеціальності. У НП окрім видів внести назву кожної практики. РП навчальної (ознайомчої) практики доповнити завданнями для студентів на кожен день проходження практики. Для отримання зворотнього зв'язку з метою з'ясування рівня завантаженості, задоволеності практичною підготовкою тощо систематично проводити опитування здобувачів освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП відповідає Критерію 2, а виявлені недоліки можна визнати несуттєвими і такими, що можуть бути виправлені, оскільки у закладі наявні внутрішні документи, що в повній мірі регулюють питання організації освітнього процесу, забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії і практичної підготовки здобувачів освіти. До опитувань студентів залучаються фахівці-соціологи, підтвердженням цьому є завантажені до електронного кабінету ОП презентаційні матеріали аналізу «Оцінки якості здобувачами ОП 012 Дошкільна освіта».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП розміщено у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://pk.znu.edu.ua/normativni-dokumenti-vstupnoji-kampaniji/>). Окрім цього, наявний узагальнений перелік документів для вступу, етапи вступної кампанії, обсяг державного замовлення, обмеження щодо вступу на 2-3 курси на базі диплома молодшого спеціаліста (відповідно до стандартів вищої освіти, затверджених МОН України станом на 21.12.2020), програми фахового вступного випробування (<https://pk.znu.edu.ua/bakalavrat/>). Прописані у «Правилах прийому до Запорізького національного університету у 2021 році» особливості конкурсного відбору, спеціальні умови участі вступників на ОП на основі повної загальної середньої освіти не мають винятків для вступників на ОП «Дошкільна освіта», є чіткими та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до ЗНУ в 2021 р., відповідно яких вступ на ОП можливий на базі ПЗСО на 1 курс та на 2 курс для осіб, які навчаються на ОП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за іншими програмами. Також Правилами прийому передбачено вступ на базі ОКР. Зарахування на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти ОП «Дошкільна освіта» відбувається на базі повної загальної середньої освіти за наявності сертифікатів ЗНО з предметів: 1) Українська мова і література, 2) Історія України, 3) Математика або Іноземна мова, або Біологія, або Географія, або Фізика, або Хімія. Визначено мінімальний прохідний бал – 100. Під час зустрічі ЕГ з адміністративним персоналом з'ясовано, що вступ на ОП «Дошкільна освіта» на основі ОКР за спорідненими спеціальностями не передбачено. Відповідно інформації, зазначеної у додатку 2 до Правил прийому до Запорізького національного університету у 2021 році (Правила) (<https://pk.znu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D0%B4%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA-2.pdf>) можливий вступ на 2 (стор. 74) та 3 (стор. 88) курс ОП «Дошкільна освіта» за денною (термін навчання – 1р. 10м) та заочною (термін навчання – 2 р. 10 м). При цьому, окрім сертифікату ЗНО з української мови та літератури, а також з сертифікату ще з одного предмету за вибором абітурієнта (Історія України / Математика / Іноземна мова / Біологія / Географія / Фізика / Хімія), для яких встановлено вагові коефіцієнти (K1 та K2) по 0,3, абітурієнт має пройти фахове вступне випробування (K3 = 0,4). Сума усіх коефіцієнтів дорівнює одиниці, що відповідає п.1.2.1 Правил.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти висвітлені у таких нормативних документах ЗНУ: «Положення про переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ», «Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці у ЗНУ». Положення розміщені на офіційному сайті закладу та є доступними. На основі порівняння академічної довідки студента або додатка до його документа про освіту та навчального плану, за яким студент має навчатися, відбувається перезарахування результатів навчання. У випадку тотожності назв навчальних дисциплін та кількості годин, при несуттєвій відмінності у назві предметів або ж тотожності назви але різниці у годинах (не більше 25%), за наявності угод між ЗНУ та іншими ЗВО про співпрацю рішення про перезарахування приймається деканом одноосібно. В інших випадках формується Комісія з ліквідації академічної різниці випускової кафедри, яка може прийняти одне із рішень: можливість перезарахування дисципліни; необхідність додаткової атестації за окремими темами; неможливість перезарахування дисциплін. Додаткова атестація за окремими темами дисципліни може проводитися у формі співбесіди або письмової контрольної роботи або тестування тощо. «Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці у ЗНУ» передбачено також право студента повторного вивчення дисциплін, якщо його не влаштовує оцінка, отримана за попереднім місцем навчання.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблено «Положення Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_znu_pro_poryadok_viznachennya_rezul_tat_v_navchannya_otrimanikh_u_neformal_n_j_osv_t_.pdf), яким передбачено процедуру: звернення ЗО із заявою до ректора, видача розпорядження проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи щодо створення Предметної комісії, яка розглядає документи та приймає атестацію. Силабуси окремих НД (до прикладу: Дошкільна педагогіка, Методика фізичного виховання та ін.) містять інформацію щодо можливості перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та посилення на зазначене Положення закладу. У робочій програмі навчальної (ознайомчої) практики зазначено, що один результат навчання (сертифікат), отриманий у неформальній освіті, оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість сертифікатів від одного студента для покращення оцінки – 3 сертифікати. Студентка денної форми навчання Огилько Анастасія підтвердила, що ознайоmlена з

правилами визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, а студентка заочної форми навчання Гараєва Алла підтвердила, що після наданих сертифікатів про участь у вебінарах за темою використання дидактичних ігор їй було зараховано 5 балів за відповідною темою під час проходження практики.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Інформація щодо вступу розміщена на офіційному сайті та є доступною. Порядок визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО та у неформальній освіті регулюється Положеннями ЗНУ, які розміщені на офіційному сайті закладу. Під час реалізації ОП діють правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Правилами прийому на ОП «Дошкільна освіта» передбачено вступ на 2 та 3 рік навчання, проте Програма вступного фахового випробування єдина та містить перелік питань з навчальних дисциплін, вивчення яких передбачено навчальним планом ОП на 1 році навчання – «Дошкільна педагогіка», «Методика фізичного виховання», «Методика ознайомлення дітей з природою»; та на 2 році навчання – «Дошкільна лінгводидактика», «Методика формування елементарних математичних уявлень». Рекомендації: Виокремити та розмежувати зміст Програм вступного фахового випробування на ОП «Дошкільна освіта» для можливості вступу на 2 та 3 роки навчання. Мотивувати здобувачів освіти до академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Виявлені недоліки можна визнати несуттєвими і такими, що можуть бути усунені в короткі терміни, оскільки у ЗНУ передбачено внутрішніми організаційно-розпорядчими документами правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті; зазначені документи є у вільному доступі; здобувачі освіти підтвердили їх дієвість.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчання та викладання за ОП здійснюється відповідно «Положення про організацію освітнього процесу у Запорізькому національному університеті», «Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання студентів ЗНУ». НП та ОП визначено лекційні та практичні заняття як основні форми організації навчання. Аналіз силабусів НД дозволяє стверджувати використання науково-педагогічними працівниками у взаємодії зі студентами, які навчаються на ОП, інтерактивних методів навчання, що сприяє досягненню заявлених у освітній програмі ПРН-12, ПРН -15, ПРН -16, ПРН -34, ПРН -37, ПРН -38, ПРН -40, ПРН -47. Окрім того, використання інтерактивних методів навчання сприяє встановленню партнерської взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу за принципами студентоцентрованого підходу. У змісті силабусів НД «Основи педагогічної майстерності», «Педагогіка гри в ЗДО» зазначено серед методів навчання використання методу проектів, а у змісті силабусів НД «Методика музичного виховання», «Педагогічна діагностика», «Робота у різновікових групах», «Методика зображувальної діяльності» – виконання творчих завдань та робіт, що сприяє досягненню ПРН-16, ПРН-31, ПРН-33, ПРН-46 тощо. Під час зустрічі ЕГ із фокус-групою здобувачами було зазначено, що вони самостійно обирають керівників, теми курсових робіт, групу ЗДО для проходження практики.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Реалізації ОП сприяє наявна у ЗНУ платформа moodle, використання якої відбувається відповідно наказу ректора ЗНУ від 04.09.2019 р. №350 та «Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання студентів ЗНУ». Вивчення ЕГ матеріалів, завантажених на платформі для студентів ОП «Дошкільна освіта» дає підстави стверджувати, що усі ОК ОП забезпечені не лише РП, а й силабусами, котрі містять інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. У переважній більшості силабусів ОК міститься інформація щодо цілей та ПРН з урахуванням компетентнісного підходу, разом з тим наявні дисципліни, ПРН у яких подано за принципом «знати-вміти». З різним ступенем чіткості подано порядок та критерії оцінювання у силабусах ОК, до прикладу: НД «Загальна психологія» містить критерії оцінювання, проте не подано показники рівня та їх відповідності певній кількості балів під час поточного оцінювання результатів видів діяльності, передбачених РП; силабус НД «Вступ у спеціальність» містить шкалу оцінювання, яка застосовується на етапі підсумкового контролю, НД «Основи педагогічної майстерності», «Навчання через гру» містять критерії оцінювання фінального проєкту; НД «Основи інклюзивної освіти» містить чіткі зрозумілі критерії оцінювання виконання студентами завдань для поточного контролю. При розмові зі студентами було отримано докази щодо ознайомлення їх із можливостями отримання інформації по певній ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП забезпечується, в першу чергу, передбаченими НП з курсовими роботами: з дошкільної лінгводидактики (4 семестр), з фахових методик (5 семестр), з фаху (7 семестр). Аналіз силабусів обов'язкових освітніх компонентів дозволяє стверджувати використання дослідницьких методів під час їх викладання. Відтак, у силабусах НД «Історія педагогіки», «Основи інклюзивної освіти», «Основи корекційної педагогіки» «Навчання через гру» тощо надано перелік контрольних завдань, серед яких передбачено аналіз, порівняння та узагальнення теоретичного матеріалу, а спецкурс «Педагогіка гри в ЗДО» передбачає розробку та реалізацію проєктів. На сайті ЗВО (<http://sites.znu.edu.ua/stud-sci-soc/4350.ukr.html>) розміщено інформацію щодо проблемних груп факультету соціальної педагогіки та психології: «Дошкільна освіта в Україні та країнах ЄС: сьогодення і підходи до їх вирішення», «Проблеми спеціального та інклюзивного навчання й виховання дітей з особливими освітніми потребами» та ін. Висвітлено план роботи зазначених груп, їх керівників, мету та завдання діяльності, склад групи та календарний план роботи. У відомостях самооцінювання зазначено, що студентка з курсу Огилько Анастасія є членом ради Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених. Під час зустрічі зі здобувачами освіти підтвердження їх участі у проблемних групах не отримано. У 2020 році видано збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених, у якому опубліковано результати досліджень студентів факультету соціальної педагогіки та психології.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Вивчення силабусів та РП ОК дозволяє стверджувати, що останній перегляд їх змісту відбувся напередодні 2020-2021 н.р., а саме 27.08.2020, про що свідчить дата затвердження РП ОК. При зустрічі із науково-педагогічними працівниками кафедри, стейкхолдерами, здобувачами освіти з'ясовано, що у зміст РП НД внесено вивчення парціальної програми «Афлатот», викладач Чорна Г.В., зазначила, що обов'язково буде внесено у зміст РП НД «Дошкільна педагогіка» питання вивчення прийнятого у січні 2021 року Державного стандарту дошкільної освіти (БҚДО). Студенти зазначали, що під час вивчення фахових методик вони систематично звертаються до результатів наукових розвідок сучасних українських дослідників проблем дошкільної освіти, знайомилися із комплексними програмами «Соняшник» та «Дитина в дошкільні роки». Стейкхолдерами під час зустрічі з ЕГ було підкреслено поширення інтересу батьків вихованців ЗДО та педагогічних колективів щодо освітньої системи «Впевнений старт», побудови за її матеріалами освітнього процесу у значній кількості закладів дошкільної освіти регіону. Також відмічено, що окрім програми «Афлатот» у ЗДО Запоріжжя реалізуються і інші чинні парціальні програми: локальні, регіональні та всеукраїнські. Під час ознайомлення членами ЕГ із силабусом дисципліни «Педагогіка гри у ЗДО» було з'ясовано, що предмет вивчення дисципліни було сфокусовано на освітньому процесі у закладах початкової освіти; у завданнях для обов'язкового виконання студентами були, до прикладу, розробка уроку для учнів початкової школи, створення моделі безпечного освітнього середовища класу тощо. При розмові викладач це аргументувала участю кафедри у міжнародному проєкті та вимогами керівників проєкту щодо змісту дисципліни. До завершення етапу виїзної експертизи у електронний кабінет завантажено РП НД «Педагогіка гри у ЗДО» із переорієнтацією змісту на організацію освітнього процесу у закладах дошкільної освіти.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності закладу регламентована Стратегією інтернаціоналізації ЗНУ (2020 р.), розроблено та у вільному доступі розміщено План інтернаціоналізації ЗНУ на 2020-2022 рр.. На офіційному сайті закладу (<http://sites.znu.edu.ua/international-relations/1677.ukr.html>) систематично оновлюється актуальна інформація щодо міжнародного стажування, можливості навчання для студентів, можливостей участі у програмі Європейського Союзу ERASMUS+. Викладачі випускової кафедри зі спеціальності 012 Дошкільна освіта є активними учасниками

міжнародних проєктів: Афлатот (відповідно наказу МОН України від 22.01.2016 р. № 46) та The LEGO Foundation Каспера Отгонсона Канструпа. Окрім цього, за останні три роки викладачі кафедри (Сущенко Л.О., Курінна А.Ф., Чорна Г.В. та ін.) пройшли закордонне стажування, про що свідчать надані сертифікати. Практик участі здобувачів освіти в програмах академічної мобільності, попри створені у ЗВО можливості, експертною групою не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ЗВО створено умови та сплановано подальші дії щодо інтернаціоналізації діяльності закладу. Випускова кафедра є учасником двох міжнародних проєктів. Викладачі кафедри оперативно реагують на рекомендації щодо перегляду змісту ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

У змісті дисциплін частково відображено результати останніх наукових досліджень та сучасних практик у дошкільній освіті. Рекомендовано: Включити у зміст НД «Дошкільна педагогіка» та фахових методик ознайомлення із спектром чинних комплексних та парціальних програм, схвалених МОН до використання у ЗДО. Оновити перелік тем курсових робіт для студентів 3 року навчання з дотриманням принципу ускладнення; переглянути тематику курсових робіт з фахових методик з урахуванням останніх наукових досягнень і сучасних практик дошкільної освіти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

З'ясований експертною групою спектр форм, методів навчання і викладання за освітньою програмою є широким та відповідає студентоцентрованому підходу. Здобувачі освіти мають можливість у той чи інший спосіб ознайомитися з цілями, програмними результатами навчання, порядком та критеріями оцінювання. У межах освітньої програми передбачено поєднання навчання та досліджень. Виявлені недоліки можна визнати несуттєвими і такими, що можуть бути виправлені внаслідок удосконалення ОП та перегляду робочих програм навчальних дисциплін.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критеріїв регламентуються нормативними документами Університету: Положенням про організацію освітнього процесу у ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_organ_zts_yu_osv_tn_ogo_protse_u_v_znu.pdf); Положенням про організацію і методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ (2019 р.) http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_ta_metodiku_provedennya_potochnogo_ta_p_dsumkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student_v_znu.pdf Положенням про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти в ЗНУ (2019р.) http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_ekzamenats_jnu_kom_s_yu_z_atesta_ts_yi_zdobuvach_v_vischoyi_osv_ti_u_znu.pdf та Положенням про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в ЗНУ” (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_ta_metodiku_provedennya_potochnogo_ta_p_dsumkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student_v_znu.pdf). під час аналізу навчально-методичного забезпечення в системі Moodle, експертна група відмічає, що до кожного освітнього компонента ОП створено фонд засобів оцінювання для проведення поточного контролю та проміжної атестації (деканський контроль). Зокрема: завдання поточний контроль для усного та письмового опитування, тестування, контрольні роботи, складання заліків і екзаменів. Форми контролю, розподіл балів, шкала оцінювання, критерії оцінювання містяться в робочих навчальних програмах та силабусах в електронному кабінеті здобувача в системі Moodle. Використання СЕЗН Moodle уможливило здійснення контрольних заходів і в умовах дистанційного навчання. В ході аналізу документів, зустрічей з академперсоналом та здобувачами, експертна група отримала інформацію про те, що поточний контроль проводиться впродовж семестру на всіх видах навчальних занять ОК ОП.,

цей процес є налагодженим і не виникало жодних проблем, за словами учасників фокус груп щодо їх проведення. Зміст контрольних заходів, критерії оцінювання, розподіл балів за накопичувальною системою та академічної доброчесності чітко прописана в силабусах ОК. Під час аналізу змісту силабусів, експертна група відмітила про створені додатки, які враховують політику академічної доброчесності, порядок проходження контрольних заходів, а також процедуру повторного вивчення курсу, визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, можливості вирішення конфліктних ситуацій, отримання психологічної допомоги, контактну особу із запобігання корупції.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Підсумкова атестація буде здійснена у відповідності до Стандарту – у формі кваліфікаційного екзамену зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. За словами ОГ на даній ОП буде впроваджена практика залучення зовнішніх екзаменаторів (представників роботодавців) до роботи в екзаменаційних комісіях. На запит ЕГ, Гарантом представлена програма комплексного кваліфікаційного іспиту, в якій експерти відмітили збалансовану кількість питань з дошкільної педагогіки та фахових методик. Зміст організації підсумкової атестації розкритий у «Положення про Екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти у ЗНУ», (затверджено на засіданні Вченої ради, протокол № 3 від 29.10.2019 р.) (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_ekzamenats_jnu_kom_s_yu_z_atestats_yi_zdobuvach_v_vischoyi_osv_ti_u_znu.pdf) Експертами рекомендовано інформацію щодо розкладу екзаменаційної сесії, який доводиться до здобувачів вищої освіти за місяць до початку сесії необхідно розміщувати також на сайті факультету.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила забезпечення об'єктивності екзаменаторів та порядок ліквідації академічної заборгованості прописані в Положенні про організацію освітнього процесу в ЗНУ http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ_zts_yu_osv_tn_ogo_protsestu_v_znu.pdf Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_ta_metodiku_provedennya_potochnogo_ta_p_dsumkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student_v_znu.pdf Положення про Екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти ЗНУ http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_ekzamenats_jnu_kom_s_yu_z_atestats_yi_zdobuvach_v_vischoyi_osv_ti_u_znu.pdf Положення про організацію освітнього процесу з використанням технології дистанційного навчання у ЗНУ http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_op_na_zasadakh_dist_navch.pdf В Університеті активно використовується для комунікації з усіма учасниками освітнього процесу система Moodle. В ході зустрічей з фокус групами, експертною групою відмічено інформацію про ефективність даної системи під час дистанційного навчання. ЕГ встановлено, що оголошення про терміни подання контрольних робіт, терміни здачі тестів регулярно розміщуються викладачами на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Під час інтерв'ювання було з'ясовано, що випадків виникнення конфліктних ситуацій з причини оскарження результатів контрольних заходів не було, НПП та здобувачі вищої освіти повідомили про можливість анонімного звернення до «Скриньки довіри». Випадків повторного проходження курсів дисциплін не було. Разом з тим студенти засвідчили, що вони знайомі з процедурою оскарження результатів контрольних заходів (подачі апеляції). ЕГ з'ясувала, що у розділі VI. Положення про Екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти ЗНУ чітко розписана процедура апеляції: у випадку незгоди з оцінкою здобувач вищої освіти має право подати апеляцію; апеляція подається на ім'я ректора ЗНУ; у випадку надходження апеляції наказом ректора створюється комісія для розгляду апеляції; комісія розглядає апеляції випускників з приводу порушення процедури проведення атестаційного екзамену або захисту кваліфікаційних робіт/проектів, що могло негативно вплинути на оцінку ЕК; апеляція розглядається протягом трьох календарних днів з дня наступного за днем подання апеляції.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В ЗНУ засади академічної доброчесності визначено Статутом Університету, Кодексом академічної доброчесності https://www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem_chnoyi_dobrochesnost_.pdf Як засвідчили результати проведених зустрічей з НПП та студентами, в Університеті дотримуються кодексу академічної доброчесності. Відповідно до

Положення про порядок запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти ЗНУ (https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/2020/_pro_zapob_gannya_ta_viyavlennya_akadem_chnogo_plag_atu.pdf) зокрема, пункту 5.1., в Університеті перевірки на академічний плагіат підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ступеню магістр, та пункту 6.1., програмно-технічні засоби перевірки на академічний плагіат є допоміжним засобом перевірки робіт на предмет виявлення фактів та обсягу неправомірних запозичень у поданих роботах. Перевірка робіт на наявність академічного плагіату проводиться з використанням програмного продукту Unicheck на основі укладеного Університетом договору із компанією «Unicheck. Україна». Однак, ЕГ з'ясувала, що на кафедрі існує практика перевірки курсових робіт на плагіат з метою дотримання вимог Кодексу академічної доброчесності. З метою аналізу на ОП відповідних технологічних рішень щодо дотримання та популяризації академічної доброчесності ЕГ за результатами зустрічей з НПП та здобувачами освіти у фокус групах встановила, що всі учасники освітнього процесу обізнані з політикою, стандартами і процедурою дотримання академічної доброчесності. Учасники зустрічей називали основні документи, що регламентують цю політику в Університеті та заходи загально університетського рівня з залученням провідних фахівців, що відбулися впродовж останніх років, зокрема, лекційні заняття з основ академічної доброчесності та академічного письма (https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/2020/nakaz_znu_v_d_09_09_2019_364_pro_provedennya_zanyat_z_akadem_chnoyi_dobrochesnost_ta_akadem_chnogo_pis_ma_.pdf https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/2020/nakaz_znu_v_d_21_08_2018_303_pro_provedennya_zanyat_z_akadem_chnoyi_dobrochesnost_ta_akadem_chnogo_pis_ma_.pdf), розроблено курс «Академічна доброчесність у закладах освіти» (розробник проректор з науково-педагогічної роботи Каганов Ю.О.). В результаті роботи, експертна група пересвідчилася, що в ЗНУ, зокрема на кафедрі початкової та дошкільної освіти, активно популяризують академічну доброчесність. В той же час, експертна група вважає, що необхідно удосконалити систему ознайомлення студентів з результатами перевірки робіт на унікальність, зокрема ознайомити студентів зі шкалою ступеня унікальності роботи та надавати вичерпну інформацію щодо результатів перевірки студентських робіт.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Критерії оцінювання результатів академічної успішності чітко прописані в робочих навчальних програмах навчальних дисциплін та силабусах й оприлюднюються в електронних кабінетах здобувачів вищої освіти у системі Moodle. З метою реалізації ОП існує налагоджена практика ознайомлення студентів з контрольними заходами по кожному ОК на вступних лекціях та індивідуальних консультаціях з викладачами. В Університеті розроблені положення, які регламентують процедуру оцінювання результатів навчання. Під час зустрічі здобувачі освіти підтвердили той факт, що вони ознайомлені з формами контролю та критеріями оцінювання кожної дисципліни й знають порядок складання іспитів та заліків. Фактів порушення Кодексу академічної доброчесності академічної спільноти виявлено не було.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

В Університеті не налагоджена система регулярного опитування здобувачів вищої освіти на предмет об'єктивності викладачів під час здійснення контрольних заходів. Рекомендації: регулярно проводити опитування здобувачів вищої освіти через опитування «Викладач очима студентів»

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти. У ЗВО визначено порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження та чіткі та зрозумілі процедури дотримання академічної доброчесності. Окреслені факти дають підстави стверджувати про повну відповідність ОП критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Підтримку та реалізацію освітньої програми 012 Дошкільна освіта здійснює новоспечена кафедра дошкільної та початкової освіти, яка почала функціонування з 01.02.2020 року. Аналіз відомостей про самооцінювання експертною групою дав змогу встановити відповідність професійних кваліфікацій викладачів. Відповідно до інформації у таблиці 2. Зведена інформація про викладачів, було виявлено, що з викладача ОП мають суміжну освіту (Губа Н.О., Чорна Г.В., Сущенко Л.О), але активна наукова діяльність дозволяє фахово викладати відповідні дисципліни. Варто відмітити, що НПП мають належний рівень професійної кваліфікації, що постійно підвищується за рахунок постійних стажувань і участі в семінарах, вітчизняних та міжнародних конференціях, вебінарах тощо (https://drive.google.com/drive/folders/1IlyQxSJ-__5aO8Cnj98SLiYmlgPNy9Of, https://drive.google.com/drive/folders/1-pqJNDNwsu_dlhZRLx9uJh_fXDD_Q6q). Аналіз наукових праць викладачів, які забезпечують підготовку фахівців ОП, демонструє переважно загальну тематичну спрямованість, не враховуючи інтереси студентів конкретної спеціальності – 012 Дошкільна освіта. Про це свідчить підрозділ «Обґрунтування» (Публікації) у Таблиці 2. Зведена інформація про викладачів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору викладачів регламентує «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними контрактів (трудових договорів) Запорізького національного університету» <https://cutt.ly/OkuJDbf>. Процедура конкурсного відбору НПП відбувається у декілька етапів. Спочатку відбувається оцінка професійного рівня кандидата, яка проводиться комісією на етапі попереднього розгляду документів претендента на відповідність установленим кваліфікаційним вимогам. Кандидати проводять відкриті лекції, практичні заняття з публічним оголошенням про них, за присутності всіх членів кафедри – з подальшим обговоренням. Після чого спеціальна комісія, яка шляхом голосування затверджує кандидатуру. Під час конкурсного добору перевага надається викладачам, які мають не тільки наукові ступені та вчені звання, а й практичний досвід роботи у сфері дошкільної освіти, документи, що підтверджують підвищення професіоналізму. Відповідно до аналізу самозвіту, зустрічей з представниками закладу і аналізу нормативних документів, експертна група отримала чіткі відповіді на уточнюючі запитання щодо процедури на заміщення вакантних посад і особливостей добіру НПП для викладання саме цих ОК, що дає підстави вважати, що конкурсний відбір є прозорим і унеможливорює конфлікти інтересів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Аналіз відомостей самозвіту, бесіди з керівництвом закладу, НПП, стейкхолдерами дають підстави вважати, що роботодавці є постійними учасниками освітнього процесу. Роботодавці долучаються до проведення лекцій, конференцій, круглих столів, організації та проведенні навчальної та виробничої практики, засідань кафедри (протоколи № 10 від 29.05.20; № 7 від 15.06.2020; № 8 від 11.12.2020). Під час бесіди зі стейкхолдерами була встановлена не відповідність у договорах про співпрацю. Зі слів роботодавців, договори були укладені на три роки, натомість, у договорах позначено безстроковий термін дії. Дистанційна зустріч з роботодавцями і здобувачами освіти показала, що кафедра систематично взаємодіє з стейкхолдерами, враховуючи інтереси і потреби обох сторін. Роботодавці підтримують молодь в організації практики, сприяють майбутньому працевлаштуванню студентів. Варто зазначити, що роботодавці вже реалізують таку практику. Зі слів директорки ДНЗ (Центр розвитку дитини) «Веселка» Н.С. Кузьменко, на базі їхнього закладу вже працевлаштовано дві студентки III курсу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Заклад вищої освіти систематично залучає до освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців відображення цього експертна група встановила з самовідомостей (<https://cutt.ly/jkuXCzI> , <https://cutt.ly/HkuAFCh> , <https://cutt.ly/ekuXVg2>), бесіди з студентами, педагогічним колективом, і самими роботодавцями. Стейкхолдери систематично беруть участь у науково-практичних конференціях, «круглих столах», вебінарах та зустрічах кафедри, на яких розглядаються актуальні питання підготовки здобувачів вищої освіти до професійної діяльності, що відображено в програмах і матеріалах цих заходів. Під час дистанційної зустрічі зі стейкхолдерами була перевірена інформація щодо залучення завідувачки кафедри дошкільної освіти КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, кандидата психологічних наук, доцента Байер О. М до проведення гостьових лекцій, консультування та керівництва курсовими роботами здобувачів освіти, участі у науковій проблемній групі «Дошкільна освіта в Україні та країнах ЄС: сьогодення, проблеми і підходи до їх вирішення». Зі слів завідувача кафедри дошкільної та початкової освіти Сущенко Л.О. була отримана інформація щодо залучення експерта галузі, директора ЗДО № 145 «Дружна сімейка» м. Запоріжжя Шелемахи А. А. в якості голови екзаменаційної комісії на кваліфікаційному екзамені у бакалаврів зі спеціальності «Дошкільна освіта»; директора «Ліхтарик» Дорошенко З.П. до проведення семінарських занять;

представників The LEGO Foundation тренерів пані Галевич Г. і Черевичну О. до відпрацювання практичних навичок на базі навчальної лабораторії.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗНУ регулює систему професійного розвитку викладачів Положення про підвищення кваліфікації та стажування НПП http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_p_dvischennya_kval_f_kats_yi_ta_stazhuvannya_naukovo-pedagog_chnikh_prats_vnik_v_znu.pdf, відповідно до нього відбувається виконання певних нормативних вимог з підвищення кваліфікації працівників і врахуванням результатів самооцінки компетентностей і професійних потреб, змісту власної викладацької діяльності та/або посадових обов'язків. Науково-педагогічні працівники можуть самостійно обирати конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації. На запит експертної групи гарант ОП надав сканкопії документів, які підтверджують інформацію у відомостях. Таким чином, у рамках Школи педагогічної майстерності, викладачами ОП, пройдено курс «Психологопедагогічні засади викладацької майстерності у вищій школі», 2019. Крім цього, деякі викладачі мають сертифікати про участь у семінарах, вітчизняних та міжнародних конференціях, майстер-класах, тренінгах, вебінарах на платформі «Всеосвіта» (<https://drive.google.com/drive/folders/1IlyQxSJ-5aO8Cnj98SLiYmlgPNy9Of>). Варто зазначити, що протягом останніх років викладачі ОП проходили стажування як в закладах вищої освіти України, так і за її межами: Бердянський державний педагогічний університет, кафедра дошкільної освіти, 2018; Херсонська академія неперервної освіти, кафедра теорії і методики дошкільної, початкової освіти та мовних комунікацій, 2020; Університету Collegium Civitas, Польща, 2017; «Content and Language Integrated Learning», Latvia, 2017; «Higher educations as a medium for the formation of a new generation of pedagogical», Польща, 2018; Варненський університет менеджменту, Болгарія, 2019; Аньхойський педагогічний університет, Китай, 2019 (https://drive.google.com/drive/folders/1-pqJNDNwsu_dlhZRLx9uJh_fXDD_Q6q). Крім цього, на базі університету функціонують: Центр післядипломної освіти, Центр інтенсивного вивчення іноземних мов, Центр гендерної освіти (www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu), які сприяють професійному розвитку як і студентів, так і викладачів.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Заклад вищої освіти має дуже розвинену систему підтримки викладацької майстерності. Відповідно до Додатку 12 до Колективного договору, затвердженого Конференцією трудового колективу ЗНУ Протокол № 1 від 26.12.2017 https://www.znu.edu.ua/docs/kolektivnij_d-r_2017-2022.pdf визначено порядок та умови преміювання працівників, зокрема у змінах і доповненнях до нього (<https://www.znu.edu.ua/3641.ukr.html>) прописана інформація щодо преміювання і винагород НПП. Закладом було встановлено такий розмір матеріальної винагороди: захист докторської дисертації становитиме 35 тис. грн., а виплати за публікації статей у виданнях 1 і 2 кварталів, включених до баз Scopus та Web of Science, збільшено з 5 до 7 тис. грн. (у виданнях 3 і 4 кварталів та у виданнях без кварталів - 4 тис. грн.). Кожне підвищення на одиницю значення h-індексу в Scopus/WoS: h=2; h=3 – 5 тис. грн.; h=4; h=5 – 7 тис. грн.; h=6; h=7; h=8; h=9 – 10 тис. грн.; h=10 і вище – 15 тис. грн. Патент на винахід – 3 тис. грн., на корисну модель, свідоцтво про авторське право на твір – 1 тис. 500 грн. Під час зустрічей з ректором, гарантом ОП, НПП було встановлено, що дійсно в закладі існує система матеріального і нематеріального стимулювання. Так, премії за публікації у виданнях, включених до Scopus/WoS виплачені Сущенко Л.О., Зубцовій Ю.Є. (наказ № 716-к від 21.09.2020). Окрім цього, використовуються форми заохочення нематеріального характеру. Зокрема, подяками від ректора за активну участь у профорієнтаційній діяльності нагороджено Зубцову Ю. Є., Чорну Г. В.; грамотами за вагомий особистий внесок у педагогічну справу і плідну наукову роботу ЗНУ Сущенко Л. О.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Випускова кафедра добре ознайомена з процедурою конкурсного відбору і перевага надається компетентним НПП. Університет систематично залучає професіоналів-практиків до різноманітних форм діяльності освітнього процесу. У закладі вищої освіти функціонує власна Школа педагогічної майстерності, яка стимулює професійний розвиток педагогічних кадрів. У ЗНУ ефективно працює система матеріального стимулювання викладацької майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

З відомостей і запиту на додаткові документи було встановлено переважно низький рівень активності НПП щодо залучення до неформальної освіти (за винятком А.Ф.Куріної, Л.О. Сущенко, Г.В. Чорної, Н.М. Ніколаєва). Рекомендації: Попрацювати на тематикою публікації викладачів, адаптувати їх до наукових інтересів студентів 012 Дошкільна освіта Переглянути правильність укладення договорів з роботодавцями. Розширити платформи (крім «Всеосвіти») для професійного розвитку викладачів і сприяти активності більшої кількості НПП у конференціях,

тренінгах, вебінарах тощо. Підсилити роль кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри дошкільної освіти Комунального закладу «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» О.М. Байер у освітньому процесі студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Подавати інформацію щодо матеріального і нематеріального заохочення про тих НПП, які є викладачами кафедри дошкільної та початкової освіти

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Заклад вищої освіти має чітку та прозору систему конкурсного добору НПП на вакантні посади. Кафедра дошкільної та початкової освіти систематично залучає професіоналів-практиків, роботодавців до аудиторних занять і освітнього процесу загалом. У Запорізькому національному університеті на високому рівні забезпечено матеріальне й нематеріальне стимулювання науково-педагогічних працівників. Загалом подана інформація позитивно розкриває особливості забезпечення людськими ресурсами і відповідає визначеному Критерію 6. Окремі зауваження носять рекомендаційний характер, усунення яких посприє удосконаленню освітнього процесу за акредитованою програмою.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Дистанційний перегляд матеріально-технічної бази ЗНУ показав належний рівень забезпечення ресурсами для реалізації цілей ОП. Заклад вищої освіти має оптимальну кількість оснащених приміщень з мультимедійною підтримкою для проведення різноманітних форм освітнього процесу. Бібліотека університету <http://library.znu.edu.ua> є основним джерелом додаткової інформації для викладачів та студентів. Фонд бібліотеки ЗНУ нараховує понад 920 тис. прим. друкованих та електронних видань. Заклад надає вільний доступ до ресурсів платформ Web of Science та Scopus. Під час віртуальної екскурсії викладач Чорна Г.В. продемонструвала навчальну лабораторію кафедри дошкільної та початкової освіти, яка була започаткована завдяки спільному проєкту МОН з The LEGO Foundation із впровадження ігрових та діяльнісних стратегій в навчальний процес. Дана аудиторія має сучасний ремонт, мобільні мебелі, роздатковий матеріал і методичну літературу на кожного студента, зональний розподіл відповідно до розділів програм навчання та виховання дітей дошкільного віку, мультимедійне забезпечення. Крім того, у корпусі №8 функціонує навчальна лабораторія спеціальної освіти та психологічного консультування, у якій відбуваються практичні та лабораторні заняття. Аудиторія має все необхідне обладнання для проведення корекційних заходів з дітьми дошкільного віку. Загалом, академія має достатньо фінансових ресурсів для забезпечення успішної реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час дистанційної зустрічі зі здобувачами освіти, НПП та адміністрацією закладу і перегляду матеріально-технічної бази експертною групою було підтверджено безкоштовність доступу до різноманітних інформаційних та інфраструктурних ресурсів, які є необхідними для ефективного викладання та навчання. Учасники освітнього процесу мають вільний доступ до Wi-Fi, читальної і комп'ютерної зали бібліотеки, доступ до репозитарію та системи управління і навчання освітніми курсами системи Moodle. Зі слів здобувачів освіти була підтверджена інформація щодо безоплатної перевірки робіт на наявність плагіату через сервіс Unicheck. Варто зазначити, що закладом вищої освіти був створений спеціальний мобільний додаток з доступом до літератури та методичного матеріалу. З метою покращення функціонування освітнього середовища на базі ЗНУ проводиться моніторингове опитування серед студентства <https://cutt.ly/kkslAPl>.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час аналіз відомостей закладу вищої освіти і дистанційної екскурсії було встановлено, що ЗНУ забезпечує належні умови щодо безпечності життя і здоров'я учасників освітнього процесу. Щоденно на вході до навчальної

установи працівники закладу здійснюють скріннінг-контроль задля попередження поширення коронавірусної інфекції. На базі спортивно-оздоровчого комплексу ЗНУ створено умови для задоволення інтересів у сфері фізичної культури, зокрема: тренажерний, гімнастичний зали, фітнес-зал, працюють спортивні секції та групи здоров'я для викладачів та студентів Крім цього, заклад піклується і про психологічне здоров'я студентів. У ЗНУ діє психологічний кабінет <http://web.znu.edu.ua/psychologicalservice/791.ukr.html>. Зі слів психолога Марті І.В. серед актуальних проблем є проблема порушення адаптаційних групових процесів першокурсників, які спричиненні дистанційним навчанням. Варто зазначити, що ЗНУ дотримується всіх правил техніки безпеки. Регулярно з безпеки життєдіяльності проводяться інструктажі, бесіди, публічні лекції із залученням представників МНС. (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1321/1438>; <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1253/3374>). Також, під час зустрічі з представниками студентського самоврядування було підтверджено інформацію щодо організації систематичних зустрічей з ректором, з можливістю висловлювати побажання і обговорювати пропозиції щодо покращення освітнього середовища. Зі слів голови студентського самоврядування Гукова Єгора було встановлено, що керівництво закладу реагує на потреби молоді. Наприклад, це проявляється: через власний бюджет студентської ради, яким вони можуть самостійно керуватися, через реформування правил поселення і перебування у гуртожитках навчального комплексу (відміна 20 годинної праці на благоустрій території, через створення квотингу – простору для взаємодії студентства тощо.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Основним джерелом, яке забезпечує інформативно-організаційну підтримку є офіційний сайт університету. На сторінці факультету є графік освітнього процесу, дисципліни за вибором, нормативно-правові документи, дорожня карта щодо виплати соціальних стипендій, розклад, навчальні плани, рейтинги, календарі заходів, інформація про міжнародні гранти, програми, стажування тощо <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp>. Під час онлайн-зустрічі з здобувачами вищої освіти експертна група не мала змогу підтвердити інформацію з відомостей щодо постійних старостатів, адже не отримали жодної відповіді від студентів. На базі закладу працює інститут кураторства http://sites.znu.edu.ua/liberal_edu/199.ukr.html. Студентська рада факультету є активним учасником освітнього процесу, яка вирішує важливі питання навчального, суспільного, громадського, особистого напрямів життєдіяльності студентів; представляє інтереси здобувачів вищої освіти в різних керівних органах. Експертною групою була організована зустріч зі студентським активом, на якій представники студентського самоврядування підтвердили свою участь в організації навчально-виховного процесу на даній ОП. Зі слів студради актуальна інформація розміщується на студентських сторінках у Telegram та Instagram. ЗНУ на постійній основі проводить опитування серед студентства. Більшість опитаних здобувачів (91,3%) вважають, що університет надає можливості для отримання інформаційної підтримки здобувачам, 83,7% учасників дослідження зазначили, що університет надає можливості для отримання соціальної підтримки здобувачам, 81,5% респондентів відзначили, що в університеті створені максимально комфортні умови для навчання здобувачів із особливими потребами, 16,3% не змогли відповісти на це питання та ще 2,2% дали негативну відповідь <https://cutt.ly/pksFLNv>. Варто зазначити, що заклад забезпечує соціальну підтримку здобувачів вищої освіти через соціальних захист, покращення побутових умов у гуртожитках. Під час зустрічей з студентами і студентською радою була підтверджена інформація щодо покращення умов у гуртожитках і оптимізації умов проживання.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час показу матеріально-технічної бази, експертною групою було виявлено що ЗНУ має пандуси, які забезпечують доступ до ЗВО особам з особливими освітніми потребами, а освітній процес здійснюється переважно на I поверсі, ліфту немає. Особи з особливими освітніми потребами мають спеціальний доступ до бібліотеки, вхід обладнаний без сходиночок. Також вхід до навчальних корпусів обладнаний спеціальними пандусами. Також, в університеті затверджено Положення про порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення https://www.znu.edu.ua/docs/2019/poryadok_suprovodu.pdf, в якому визначено необхідність створення умов для якісного обслуговування працівниками ЗНУ осіб, що потребують допомоги.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ЗНУ існує чітка політика та процедура врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією), яка знаходить відображення у Положенні про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ http://sites.znu.edu.ua/public_discussions/2020/02/_pro_poryadok_protседuri_vir_shennya_konfl_ktnikh_situats_j_u_znu.pdf. З бесід зі студентською радою, НПП, адміністрацією заклада, запиту на додаткові документи і аналізу відомостей виявлено, що відповідальний за координацію та здійснення заходів щодо запобігання корупції та врегулювання конфлікту інтересів у уповноважена особа Воронков В. В., який знаходиться у 1 корп., 29 каб., тел. +38

(0612) 289-14-18. Крім цього, на базі закладу створення комісія з розгляду конфліктних ситуацій (наказ від 06.03.2020 № 143). Проводиться активна робота з учасниками освітнього процесу щодо наявності та призначення «Скринок довіри», які є в усіх корпусах університету. Під час бесіди з студентами та студентськими радами було виявлено, що студенти добре обізнані і знають процедуру дій у разі конфліктної ситуації. Зі слів студентів за час навчання подібних ситуацій не було. За студентською ініціативою було створено «Black» і «White» лист викладачів, у якому вони анонімно позначають інформацію про викладачів. Представниками юридичного відділу, із залученням провідних фахівців, щорічно проводяться лекції з питань антикорупційного законодавства. Також, на базі ЗНУ працює Центр гендерної освіти <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/1299>, який регулює питання щодо попередження і вирішення питань гендерної дискримінації, насильства тощо. Зі слів викладачів кафедри дошкільної та початкової освіти таких випадків на спеціальності 012 «Дошкільна освіта» не було виявлено. Варто зазначити, що зі слів практичного психолога Марті І.В. з здобувачами освіти систематично проводяться заходи присвячені протедії булінгу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Заклад вищої освіти має цілу низку позитивних сторін серед яких: сучасні аудиторії з підтримкою мультимедійного обладнання, навчальні лабораторії для практичного відпрацювання методик та корекційних методів, наявність психологічної підтримки, створення дружнього мікроклімату між викладачами та студентами, широкий безоплатний доступ до різних інформаційних ресурсів, який здійснюється через доступ комп'ютерних класів або через спеціально розроблений мобільний додаток, висока забезпеченість потреб студентів ОП матеріально-технічною базою та ресурсами (тренажерний, гімнастичний зали, фітнес-зал, працюють спортивні секції та групи здоров'я для викладачів та студентів, бібліотека, гуртожиток тощо), підтримка та реалізація академічної доброчесності, урегулювання і профілактика конфліктних ситуацій, турбота про психологічне здоров'я студентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Під час перегляду матеріально-технічної бази було продемонстровано, що лабораторія дошкільної та початкової освіти одночасно орієнтована на дошкілля і на НУШ, що унеможливорює розкриття в повній мірі специфіки освітнього процесу ЗДО. Невиокремленість студентської ради факультету від загальноуніверситетського самоврядування. Рекомендуємо: Створити або відділити навчальну лабораторію виключно за напрямком Дошкільна освіта Облаштувати санвузли для осіб з особливими освітніми потребами у повному обсязі Заповнити інформацію на сайті факультету у рубриці «Студентське життя» Створити і впроваджувати план заходів запобігання та протидії корупції на 2021 рік

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Загалом матеріально-технічна база ЗНУ знаходиться на достатньо високому рівні. Аудиторії оснащені всім необхідним приладдям, мультимедійними засобами. Доступ до електронної бібліотеки адаптований до мобільних гаджетів. Освітнє середовище є доступним для здобувачів освіти і враховує їхні інтереси. Заклад має спеціально оснащений корпус №2, який забезпечує комфортні умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Незначні зауваження щодо злитості лабораторії дошкільної освіти з початковою освітою, відсутності активної сторінки студентської ради факультету на сайті університету і плану заходів запобігання та протидії корупції на 2021 рік дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність освітньої програми рівню В за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Документом, який регулює процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм є «Положення про розроблення та оформлення освітньої програми Запорізького національного університету»

http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_rozroblennya_ta_oformlennya_osv_tn_

_oyi_programi_znu.pdf . Процедура розроблення ОП відбувається за ініціативою факультету/кафедри/науковопедагогічних працівників/керівництва Університету. Після чого Вчена рада відповідного факультету здійснює первинний аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів (у т.ч. кадрового потенціалу) для її започаткування, а також затверджують кандидатури гаранта ОП та членів проектної групи. Гарант представляє освітню програму на засіданні науково-методичної ради, розповідає про її специфіку та особливості, указує, як були враховані зауваження і пропозиції, надані зацікавленими особами під час громадського обговорення. Після її ухвалення, рішення Вченої ради Університету про затвердження освітньої програми вводиться в дію наказом ректора. Під час бесід з ННП і представниками відділу моніторингу було встановлено, що перегляд ОП здійснюється щорічно, зміст ОП оновлюється відповідно до потреб ОП та зовнішніх змін. До змін певних компонентів ОП враховуються пропозиції студентів і роботодавців. Пропозиції учасників освітнього процесу виносяться на засідання кафедри, на якому НПП враховують всі освітянські потреби і вносять зміни до ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до «Положення про розроблення та оформлення освітньої програми Запорізького національного університету»

http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_rozroblennya_ta_oformlennya_osv_tn_oyi_programi_znu.pdf перегляд освітніх програм здійснюється щорічно. Під час циклу зустрічей зі студентством і стекхолдерами експертна група мала змогу переконатися у зацікавленості сторін і залученні їх у обговорення ОП. Загалом здобувачів вищої освіти залучають до перегляду освітніх програм і проведенням моніторингу, а також через органи студентського самоврядування. Підтвердженням цьому будуть наступні факти: 1. Відповідно до запитів студентів бакалаврського рівня Хоменко А., Бабіченко А. з пропозицією введення дисципліни «Театралізована діяльність дітей дошкільного віку» було внесено зміни до ОП шляхом розширення навчальних дисциплін «Методика музичного виховання», «Дитяча література» тематикою відповідно до запитів здобувачів освіти (Протокол № 5 засідання кафедри дошкільної та початкової освіти від 30.10.20 р.). 2. Зі слів представників студентського самоврядування експертна група отримала інформацію про те, що викладачі постійно дослухаються до їх думки і знаходять відповідні шляхи вирішення для реалізації побажань в ОП. 3. Зі слів директора ДНЗ (Центр розвитку дитини) «Веселка» Н.С. Кузьменко їх постійно залучають до обговорень ОП, і враховують їхні побажання для її подальшої реалізації.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Заклад вищої освіти тісно взаємодіє з роботодавцями і періодично залучають їх на різноманітні зустрічі. Прикладами таких зустрічей може бути засідання кафедри щодо проектування спільної діяльності в рамках міжнародного співробітництва (https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=52851&lang=ukr&news_code=na-kafedri-doshkilnoyi-ta-pochatkovoyi-osviti-obgovorili-podalshu-spivpratsyu-zi-stejkkholderami-osvitnikh-program), дистанційна зустріч випускників з роботодавцями (https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=52550&lang=ukr&news_code=na-fakulteti-spp-proveli-onlajn-zustrich-vipusknikiv-spetsialnostej---doshkilna-osvita---ta---pochatkova-osvita---z-robotodavtsyami), зустріч НПП з роботодавцями (https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=52271&lang=ukr&news_code=pid-chas-zustrichi-z-robotodavtsyami-vidbulosya-obgovorennya-osvitnikh-program-012---doshkilna-osvita---ta-013---pochatkova-osvita--). Представники роботодавців запрошуються на засідання кафедри дошкільної та початкової освіти (протоколи № 10 від 29.05.20; № 7 від 15.06.2020; № 8 від 11.12.2020). Крім цього, зауваження та пропозиції до ОП обговорюються під час науково-практичних семінарів, конференцій, вебінарів, у міських та регіональних закладах дошкільної освіти тощо. Стейкхолдери є постійними рецензентами ОП «Дошкільна освіта».

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Спеціальність 012 Дошкільна освіта (бакалаврського рівня) є новоспеченою і немає жодного випуску бакалаврів. З 2020 року на засіданні кафедри дошкільної та початкової освіти (протокол № 1 від 07.02.2020 р.) було прийнято рішення створити Асоціацію випускників спеціальності «Дошкільна освіта». Наразі, за підтримки відділу доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування стартував проєкт «Історії успіх випускників ЗНУ» https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?%20action=news/view&site_id=27&lang=ukr&start=&keywords=&category_id=12528&.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішнє забезпечення ОП регулюється «Положенням про розроблення та оформлення освітньої програми Запорізького національного університету» http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_rozroblennya_ta_oformlennya_osv_tn_oyi_programi_znu.pdf. Загальноуніверситетський відділ моніторингу якості освіти і ліцензування <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1165> координує якість забезпечення освітніх програм. Крім того, вищезазначений відділ контролює результати моніторингового опитування серед здобувачів освіти щодо забезпечення освітнього процесу загалом, і якості викладання окремих дисциплін <https://cutt.ly/Mkszo4r>. У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час реалізації ОП було уточнено мету ОП, доповнено її фокус, внесено зміни до назв та обсягів навчальних дисциплін у переліку компонент ОП, додано спецкурс «Навчання через гру», обов'язкові освітні компоненти «Педагогіка гри в закладах дошкільної освіти», «Курсова робота з фахових методик», виробничу практику. Відповідні заходи щодо поліпшення ОП і результатів внутрішнього аудиту представлені на засіданні кафедри дошкільної та початкової освіти (протокол № 3 від 30.09.2020 р.). Вчасність реагування внутрішньої системи забезпечення якості на виявлені недоліки в освітній програмі, згідно із визначеними у положенні термінами і процедурами, поки формально не порушена на ОП. У ході здійснення процедур внутрішньої перевірки системи забезпечення якості за час реалізації ОП Дошкільна освіта недоліків виявлено не було. Загалом було модернізовано процедуру вибору навчальних дисциплін, до якого був доданий загальноуніверситетський перелік дисциплін вільного вибору, Інституційний репозитарій академічних текстів, підписано договір про перевірку кваліфікаційних робіт системою «Unicheck». Експертна група підтверджує ці відомості.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитаційна експертиза за ОП Дошкільна освіта здійснюється вперше, тому зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій, немає. Проте, у жовтні 2020 році була акредитація за спеціальністю 012 Дошкільна освіта за другим (магістерським) рівнем та інші акредитації за різними спеціальностями ЗНУ. Загалом заклад вищої освіти вдосконалив цілу низку рекомендації від НАЗЯВО: започаткували проєкт «Історії успіхів випускників ЗНУ» https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?%20action=news/view&site_id=27&lang=ukr&start=&keywords=&category_id=12528&, відбулося доповнення нормативної бази документами, і оновлено певні нормативні документи.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗНУ систематично функціонує відділ моніторингу якості освіти і ліцензування, який сприяє забезпеченню якості вищої освіти: опитування серед здобувачів освіти, періодичний перегляд навчальних програм, аналіз якості викладацького складу, процедура оцінювання тощо. Регулює дану діяльність також «Положення про розроблення та оформлення освітньої програми Запорізького національного університету» http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_rozroblennya_ta_oformlennya_osv_tn_oyi_programi_znu.pdf. До обговорень ОП залучаються всі учасники освітнього процесу для її оптимізації на таких етапах: етапі розроблення і затвердження ОП (консультації із зацікавленими сторонами, вивчають тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, можливості майбутнього працевлаштування випускників, галузевий та регіональний аспекти, а також досвід), реалізація ОП (створення і впровадження якісного інформаційного і навчально-методичного забезпечення ОП); оновлення, удосконалення і модернізація ОП (ініціатива і пропозиції роботодавців, результати обговорення зі здобувачами вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, плановий щорічний перегляд та аналіз змісту ОП), моніторинг якості ОП (адміністративні перевірки, внутрішній і зовнішній аудит, опитування серед здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців). Під час зустрічей зі студентами експертна група встановила, що студенти оперують поняттями «ректорський контроль» і «контроль декана», що говорить про систематичність таких заходів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Експертна група встановила, що учасники освітнього процесу злагоджено працюють над вдосконаленням ОП. Колектив ЗНУ вміє визнавати свої недоліки і готовий їх виправляти. Розроблена зручна форма моніторингу якості освітнього процесу, що не займає багато часу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Моніторингове опитування відбувається 1 раз на рік, що є недостатнім для перевірки ефективності освітнього процесу. Ми рекомендуємо: Збільшити кількість опитувань як мінімум 2 на рік. Розділити або створити окреме моніторингове оцінювання за кожною ОП. Створити матрицю з результатів опитування за декілька років, щоб спостерігати динаміку якості освітніх послуг.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Заклад вищої освіти належним чином здійснює моніторинг якості освітньої програми, залучає різних учасників освітнього процесу для покращення ОП. Експертна група виділила певні зауваження щодо регулярності системи моніторингового опитування (лише 1 раз на рік) і загальній спрямованості (орієнтація на всі спеціальності одночасно), що вплинуло на рівень відповідності В. Загалом, аналіз експертної групи показав, що всі показники програми повністю відповідають Критерію 8, незважаючи на певні недоліки.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ було встановлено, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу ЗНУ є чіткими та зрозумілими; вони регулюються документами, що розміщені у вільному доступі на офіційному сайті Університету: - внутрішнє забезпечення якості освіти (https://www.znu.edu.ua/2016/polozhennya_pro_svzyavo.pdf - організація освітнього процесу (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ_zts_yu_osv_tn_ogo_protse_u_v_znu.pdf); - вибір дисциплін студентами (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/vibir_disciplin/poryadok_real_zats_yi_v_l_nogo_viboru.pdf); - проведення поточного та підсумкового контролю (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_ta_metodiku_provedennya_potochnogo_ta_p_dsumkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student_v_znu.pdf); - порядок переведення, відрахування та поновлення студентів (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/zm_ni_ta_dopovnennya_do_polozhennya_pro_poryadok_perevedennya_v_drakhuvannya_ta_ponovlennya_student_v_u_znu.pdf); - організація практики (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1619.ukr.html); - формування рейтингу успішності студентів для призначення академічних стипендій (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/poryadok_formuvannya_rejtingu_usp_shnost_student_v_znu_dlya_priznachennya_akadem_chikh_stipend_j.pdf); - академічна доброчесність (https://www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem_chnoyi_dobrochesnost_.pdf). Статут ЗНУ, всі положення та інші документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу оприлюднені на офіційному веб-сайті у спеціальному розділі «Нормативно-Правова база ЗНУ» (Нормативно-правові документи). Інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню міститься на сайті в рубриці «Публічна інформація, яка підлягає оприлюдненню згідно з вимогами чинного законодавства». Документація щодо організації освітнього процесу доступна на сторінці навчального відділу «Нормативна база освітнього процесу» (Навчальний відділ) для всіх учасників освітнього процесу. Освітня програма (<https://www.znu.edu.ua/ukr/pk/4362/bakalavr/12325>), силабуси навчальних дисциплін і методичне забезпечення щодо їх вивчення, каталог вибірових дисциплін доступні для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньою програмою «Дошкільна освіта» на сторінці факультету (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp>) та в Системі електронного забезпечення навчання ЗНУ (<https://moodle.znu.edu.ua/course/index.php?categoryid=202>). У ході зустрічей із фокус групами ЕГ було встановлено, що учасники освітнього процесу послідовно та чітко дотримуються під час реалізації освітньої програми правил і процедур, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час підготовки до акредитаційної експертизи ЕГ було проаналізовано сайт Університету. На сайті Університету у розділі «Освітні програми» (<https://www.znu.edu.ua/ukr/pk/4362/bakalavr/12325>) розміщена затверджена ОП,

контакти для зворотнього зв'язку щодо зауважень та пропозицій щодо врегулювання інтересів учасників освітнього процесу (Пропозиції щодо вдосконалення змісту освітньої програми надсилати на e-mail: vnr@znu.edu.ua). Під час зустрічей із стейкхолдерами було встановлено, що запропоновані ними зміни вчасно вносяться до ОП, гарант програми та випускова кафедра здійснюють систематичну роботу та підтримують співпрацю із стейкхолдерами.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ було проаналізовано офіційний сайт Університету та встановлено, що: на офіційному сайті Університету розміщено інформацію про ОП, включаючи її цілі, ПРН, ресурсне забезпечення, перелік компонентів ОП. Дана інформація є відкритою, точною та достовірною, поданою у обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів та суспільства. Робочі програми та силабуси ОК розміщено в Системі електронного забезпечення навчання ЗНУ (<https://moodle.znu.edu.ua/course/index.php?categoryid=202>). При виникненні питань на сайті кафедри розміщено контакти для зворотнього зв'язку із кафедрою <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp/Departaments/12476> .

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗНУ повною мірою виконує вимоги щодо прозорості та публічності своєї діяльності. Документи відображають різні аспекти організації освітнього процесу і регламентують в цьому контексті права і обов'язки всіх його учасників. Правила і процедури, визначені зазначеними документами, є чіткими і зрозумілими. Позитивним є те, що освітня програма постійно переглядається; проєкт ОП ретельно обговорювався до затвердження, і лише після врахування певних рекомендацій та зауважень стейкхолдерів ОП була затверджена та оприлюднена на сайті, що було встановлено ЕГ під час зустрічей із стейкхолдерами. Однак ЕГ зауважує, що ЗВО не пізніше ніж за 1 місяць до затвердження має оприлюднити проєкт ОП для обговорення стейкхолдерами. Однак за поданим посиланням (<https://www.znu.edu.ua/ukr/pk/4362/bakalavr/12325>) розміщено затверджену ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендуємо доповнити інформацію сайту кафедри за цією ОП також оприлюднювати отримані зауваження та пропозиції щодо ОП на сайті університету.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітній процес за освітньою програмою «Дошкільна освіта» регулюється нормативними документами, оприлюдненими на веб-сайті ЗВО, у яких визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури. Проте, варто посилити інформативну політику висвітлення подій та новин, що відбуваються за ОП, зокрема оприлюднення проєкту ОП для обговорення стейкхолдерами. Загалом ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями та відповідають Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Найда Руслана Григорівна

Члени експертної групи

Миськова Наталія Миколаївна

Безугова Валерія Дмитрівна